

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
17/00327-12

Vår dato
12.02.2018

Fellesorganisasjonen (FO)s krav til statsbudsjett 2019 til Finansdepartementet

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 28.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Våre medlemmer arbeider innenfor hele bredden av velferdstjenestene. FOs medlemmer er tett på hverdagen til innbyggerne generelt og til utsatte og marginaliserte grupper spesielt.

En velferdsstat bygd på solidaritet og likeverd er en viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt for alle. FO mener velferdsordningene i størst mulig grad bør være universelle og i offentlig regi, supplert av ideelle med langsiktige avtaler der det er hensiktsmessig. Ideelle organisasjoner skal ha stabile vilkår, og ikke underlegges markedsbaserte, kommersielle anbudsordninger. Samtidig er det nødvendig å ha spesifikke ordninger rettet inn mot enkeltpersoner og grupper med særskilte behov. Den skattefinansierte velferdsstaten generelt, og trygdeordninger spesielt, er avgjørende for å oppnå målet om et samfunn der alle har samme rettigheter og muligheter for å delta. En grunnleggende forutsetning for dette er at skatte- og trygdesystemer har en sterk omfordelende funksjon.

Innretningen på økonomisk politikk må legge til rette for en rettferdig fordeling av samfunnets ressurser og en fornuftig spredning av makt og innflytelse. Staten må ta et overordnet ansvar for forsvarlige arbeidsvilkår for arbeidstakere gjennom en sterk arbeidsmiljølov. FO forventer støtte i kampen for likelønn, forsvarlige arbeidstidsordninger og for at forsvarlige pensjonsordninger blir utarbeidet gjennom trepartssamarbeid.

FO's innspill til Finansdepartementet handler om privatisering av velferdstjenestene, avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, skatteprofil og overføringer til kommunene. FO har gitt innspill til aktuelle fagdepartementer på fagpolitiske krav til statsbudsjett 2019. Kopi av disse er vedlagt.

Økt konkurranseutsetting og privatisering – profitt på velferdstjenester

FO er bekymret for økt konkurranseutsetting og økt bruk av private, kommersielle aktører i velferdstjenestene. I løpet av de siste årene har et fåtall store konserner vokst kraftig innenfor områder som barnevern og pleie- og omsorg.

FO mener det er viktig at pengene som er satt av til skattefinansierte velferdstjenester brukes på disse tjenestene, og ikke bidrar til privat berikelse og større forskjeller i

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

samfunnet. Vi registrerte derfor med bekymring at regjeringen i statsbudsjett for 2018 kuttet bevilgningene til statlig barnevern med nesten 640 millioner, samtidig med en økning på over 500 millioner til kjøp av private barnevernstjenester. Vi mener en slik overføring fra tjenester i offentlig regi til et privat marked er svært uheldig.

En konsekvens kan være at en mister kontroll over tjenestene. For eksempel har private på fosterhjemsmarkedet fått så stor andel av fosterhjemsarbeidet at de nærmest har full styring på pris. Dette fører til at private fosterhjemtjenester er dyrere enn offentlige¹. FO er bekymret for at det samme kan skje innenfor institusjonsbarnevernet. Vi mener et virkemiddel for å forhindre dette er å vedta tydelige krav til grunnkapasiteten statlig barnevern skal ha i fosterhjemsomsorgen og i institusjonene.

En av velferdsstatens viktigste oppgaver er å ta vare på og sikre levekår og velferd i samfunnet. Et godt offentlig utbygd hjelpe- og tiltaksapparat er en forutsetning for å sikre likeverdige levekår. Å gi barn, unge og voksne i utsatte og sårbare situasjoner den hjelpen og levekårene de trenger er viktige investeringer.

Kvalitet skal ha betydning når tjenester konkurransesettes, men i mange tilfeller har pris minst like stor betydning. Dermed presses tjenesteleverandørene til kostnadsutt. Den største utgiften i slike tjenester er lønns- og pensjonskostnader. Konsekvenser blir blant annet redusert bemanning, at ansatte må jobbe mer for mindre lønn og dårligere pensjonsavtaler. FO mener derfor det er stor grunn til bekymring for konsekvensene økt konkurransesetting og privatisering av velferdstjenester har for kvalitet i tjenestene.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen

Regjeringen innførte i statsbudsjett for 2015 en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE) hvor alle offentlige virksomheter får redusert sine tildelinger med 0,5 prosent hvert år. FO er særlig bekymret for at offentlige tjenester med arbeidsintensive og brukernære tjenester ikke kan gjøre oppgavene raskere eller med mindre ansattressurser uten at det fører til reduksjon av omfang, kvalitet og arbeidssituasjon for ansatte. På flere slike områder er det tvert imot behov for flere ansatte og økning av tjenestene i årene fremover. Tankesmien Agenda² viser til at slike kutt kan være uforutsigbare og komme i tillegg til andre kutt, at de kan gi økte kostnader på sikt for eksempel fordi forebyggende arbeid nedprioriteres og kuttene kan føre til nedprioritering av mer langsiktig endringsarbeid.

Fordeling, levekår og likestilling

En velferdsstat bygd på solidaritet og likeverd er viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt å bo i for alle. Innretningen på økonomisk politikk må legge til rette for små økonomiske og sosiale forskjeller mellom folk. Det styrker tillit mellom innbyggerne og legger grunnlag for helsefremming og et konkurransedyktig Norge. Små klasseforskjeller gir bedre helse, mindre kriminalitet og lengre levealder. Norge er et land med forholdsvis små økonomiske forskjeller, men ulikhetene har vært økende også her. Finanspolitikken kan gi viktige bidrag og sikre tiltak som fremmer likestilling og lik fordeling av kapitalforhold mellom kjønn.

¹ https://vista-analyse.no/site/assets/files/5600/va-rapport_2016-19_bruken_av_private_i_barnevernet-ansvar_pa_avveie.pdf

² <https://tankesmienagenda.no/notater/ostehovelkutt/>

Regjeringen viderefører skattelettelser som favoriserer de som har mest fra før. FO mener det forsterker skjevfordeling og gir et mer usosialt budsjett som bidrar til økte forskjeller i velferd og levekår. FO mener tiltak som sikrer universelle velferdsordninger i offentlig regi, med sterk omfordelende funksjon må prioriteres.

Overføringer til kommunene

FO mener intensjonen om at velferdstjenester i størst mulig grad skal ivaretas lokalt, nær bruker og pasient er god. Men kommunene trenger økte ressurser og øremerkede midler for å møte utfordringene når det gjelder personell, kompetanse og kvalitet i tjenestene. Overføring av tilstrekkelig med ressurser til kommunene for å drive kritiske velferdstjenester som barnevern, rus, psykisk helse og tjenester til personer med utviklingshemning er et svært viktig, nasjonalt ansvar å ivareta.

Med vennlig hilsen

Sign

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign

Anine Terland
Avdelingsleder

Kopi:

Statsbudsjettkrav for 2019 til Barne- og likestillingsdepartementet

Statsbudsjettkrav for 2019 til Arbeids- og sosialdepartementet

Statsbudsjettkrav for 2019 til Helse- og omsorgsdepartementet

Statsbudsjettkrav for 2019 til Justis- og beredskapsdepartementet

Statsbudsjettkrav for 2019 til Kommunal- og forvaltningsdepartementet

Statsbudsjettkrav for 2019 til Kunnskapsdepartementet